

KAPITTELSTOKJES

Gemeentewapen Gemert-Bakel

In de vorige aflevering van *Gemerts Heem* werd aangekondigd dat in dit nummer, een themanummer met als onderwerp "Historische relaties Gemert-Bakel, de symboliek en de historische achtergrond van het nieuwe gemeentewapen beschreven zou worden. De Hoge Raad van Adel heeft echter wat roet in het eten gegooid. Er is een prachtig wapen en ook een prachtige vlag ontworpen waar genoemde Hoge Raad zijn zegen over mag geven. Maar dat hebben ze nog steeds niet gedaan. Wel kwamen er uit Den Haag wat onterechte aanmerkingen en een naar hun mening beter idee voor een ontwerp. Zij opperden een kerkske op te nemen als hartschild in het nieuwe gemeentewapen. Tja en dan moet er weer een brief geschreven worden, en weer een, en misschien nog wel een paar, want voordat ze in Den Haag in de gaten krijgen dat ze daar in Gemert-Bakel echt wel hun eigen heraldische boontjes kunnen doppen, dan ben je al gauw een half jaartje verder. Maar och het zit er aan te komen en je moet maar denken, die mensen ginds moeten ook hun bezigheid hebben en zo leren ze misschien nog eens wat. Van Gemert en van Bakel.

Ad Otten

Errata op Lijsten Gemertse Bestuurders

(*Gemerts Heem* jaargang 38, nr. 4, december 1996)

Het aanleggen van lijsten van personen, hoe zorgvuldig ook, blijkt altijd te leiden tot een of meer fouten. Zo ook met de lijsten in bovengenoemde uitgave opgenomen. Mevr. Mariet Adriaans, medewerkster van het gemeentearchief Gemert-Bakel is momenteel bezig met het nalopen van de lijsten. De geheel gecorrigeerde lijst zal t.z.t. gepubliceerd worden in *Gemerts Heem*.

Hier volstaan we voorlopig met bij ons gemelde 'vergissingen':

Secretarissen van Gemert, pag 81

1987-1994 F.A.P.M. ter Laak moet zijn 1987-1996 F.A.P.M. ter Laak; wegens absentie waargenomen door P. v.d. Burgt vanaf 1994.

Het aantreden van P. v.d. Burgt als plaatsvervangend secretaris werd ten onrechte opgevat als dienstbeëindiging voor F. ter Laak.

Raadsleden van de gemeente Gemert van 1851-1941, pag 85

S.L. Colen 1939-1941 moet zijn S.A.A. Colen 1939-1941

Peter Lathouwers

BAKELSE RAAD IN DE PUT

Door de gemeentelijke herindeling is de burgemeester van Bakel en de Bakelse gemeenteraad van het toneel verdwenen. In het verre verleden heeft Bakel al eens eerder zonder gemeenteraad gezeten. Dat althans 'leerde' ik zo'n vijftig jaar geleden uit een leesboekje voor de Lagere School. Omdat ik niet goed had opgelet moest ik van meester Theunissen uit dat boekje een gedicht over "De Bakelse Raad" van buiten leren. Ik ken het nog steeds. Het ging als volgt:

De Bakelse Raad

In Bakel een dorp op platteland
Waar ze ploegen en eggen naar oude trant
Daar lag sinds mensenheugenis
Een put met water klaar en fris
Daar kwamen in de morgenstond
Met emmers om te scheppen
De boerendames uit 't rond
Als ooievaars die kleppen
Nog scheller was 't klappen van
en over Jan en Alleman

Op zekere dag was 't groot appèl
En geducht de snater
't Is te springen uit je vel
Om dat vervuilde water
Die koffie smaakt misselijk naar
Dat water is niet meer fris en klaar

't Is duizend maal de Raad gezeid
Men houdt ons voor 't lapje
We horen maar van geen bescheid
't Moet uit zijn met dat flauwe grapje
Kom trekken we allen eene lijn
Morgen zal 't wel beter zijn

Daar stormt men met 'n kwade kop
Naar 't gemeentehuis, naar de grote bazen
Men zegt de les hen duchtig op
En dreigt de onnozele glazen
Zo er binnen vierentwintig uur
Geen water kookt op 't vuur

De Raad is vroeg ter been
En gaat aan 't studeren
Van tien precies tot kwart voor één
En kan niet concluderen
De vraag was ook voorwaar niet klein
Hoe wordt dat vuile water rein

Hoort domoors, die je alle bent
Schreeuwt iemand als tot doven
Bespreek de put zijn mankement
Daaronder en niet hier boven
Wie mannen haar draagt om zijn kin
Die volge mij en klimme daar in

Zo sprak 'n oud sergeant-majoor
Der heren secretaris
Een ronde kerel door en door
Die altijd sprak wat waar is
Toen nam men, 't Was toch niet af te slaan
Met handgeklap zijn voorstel aan

De burgervader krijgt kippevel
Als hij zijn oog laat vallen
In het diepe gat van dertien el
't Is niet om mee te mallen
Hij krabt zijn hoofd, hij schuurt zijn kin
Majoor hoe klimmen we daar in?

Als bijen haken we ons aaneen
Zo spreekt 't dorps orakel
Elk klampt zich om elkander heen
En gij zijt de eerste schakel
Ikzelf ga hangen aan 't end
En onderzoek 't mankement

De burgemeester hangt aan de rand
En ziet tot zijn ontzetting
Hij heeft daar in zijn hand
Daar in die put, die mensenketting
Hij was voor 'n beetje niet zo bang
Maar hij voelt wat word ik lang

Maak voort Majoor, maak voort Majoor
Ik kan 't niet meer houen
"Nee nog even wachten hoor"
Hij dacht even in mijn handen spouen
Hij spouwt, hij grijpt, doch 't is te laat
Onder in de put daar ligt de Raad

Het zou kunnen zijn dat ik me hier en daar wat heb 'vergallopeerd' in de

oorspronkelijke tekst. Maar, zoals het hier staat heb ik het al die jaren onthouden.

Jan Brouwers

Onbesproken relaties Gemert-Bakel....

Het is onmogelijk alle historische relaties tussen Gemert en Bakel in een boekwerkje als het onderhavige te behandelen. Hier is volstaan met een keuze uit een aantal aansprekende onderwerpen. We constateren dat er nog heel veel besproken moet worden. Voor een aantal onderwerpen kunnen we verwijzen naar o.m. eerdere uitgaven van de Heemkundekring.

- Van 1811 tot 1838 maakte de gemeente Bakel c.a. deel uit van het Kanton Gemert. Zie daarvoor: W. Jaegers e.a., Regesten op het Vredegerecht Kanton Gemert 1811-1838, uitgave 1993.

- Voor de ontginningsgeschiedenis van de Gemertse en de Bakelse Peel, zie: S. Hoeymakers, Houtvesterij De Peel, uitgave 1986; En als externe publicatie kunnen we verder aanbevelen:

- P. Hollenberg en C.H.E.M Peters, Ontginningen in de Noord-brabantse Peel in de 19de eeuw, Bijdr. tot de geschiedenis van het Zuiden van Nederland nr.67, Tilburg 1980.

- P.H.M. Thissen, Heideontginning en modernisering in drie Brabantse Peelmunicipaliteiten 1850-1940, Uitgeverij Matrijs 1993.

- Eigendommen van de Commanderie Gemert te Bakel; Zie: W. van Heugten, Bezittingen van de Commanderie Gemert te Bakel, Gemerts Heem 1990 blz. 115-128.